Kadın Erkek Gelir Eşitsizliği üzerine Araştırma

Haktan Erarslan*

1 Giriş

Erkek egemen toplumda kadının kadın işgücünün önem kazanmasını Dünya Savaşları tetiklemiş ve artık emeğin kol gücünden ziyade zihinsel emeğe dönüşmesiyle erkek kadın işgücü arasındakı farklılaşma daha da azalmıştır. Aynı işi yapmalarına rağmencinsiyete göre ücret farklılaşması günümüzde dahi mevcuttur. Araştırmada kullanılan veri Github'dan Tidy-Tuesday reposundan alınmıştır. Veri 2022-2023 arasında belirli kurumlardan toplanmıştır ve bu zaman aralığını kapsıyor Veri 125 gözlem değerinden ve 17 değişkenden oluşuyor. EmployerName veri alınan şirket ismini, Address kurumun adresini, DiffMeanHourlyPercent ücretlerin cinsiyete göre ortalamalarındaki farkları(Rakamın eksi olması kadınların ortalamasının fazla olduğunu gösteriyor), DiffMedianHourlyPercent cinsiyetlere göre median değerler arasındaki farklılıkları, DiffMeanBonusPercent ve DiffMedianBonusPercent sırasıyla cinsiyetlere göre verilen bonusların ortalama ve mediana göre farklılıkları, MaleBonusPercent ve FemaleBonusPercent sırasıyla kurumda çalışan erkeklerin ve kadınların bonus alma yüzdesini, MaleLowerQuartile, FemaleLowerQuartile, MaleLowerMiddleQuartile, FemaleLowerMiddle Quartile, Male UpperMiddle Quartile, Female UpperMiddle Quartile, Male Top Qutile ve Female Top Quartile sırasınca 0-25, 25-50, 50-75 ve 75-100 yüzdeliklerinin kaçının erkek ve kadınlardan oluştuğunu gösteriyer ve son olarak EmployerSize kurumun büyüklüyüğünü gösteriyor.

1.1 Çalışmanın Amacı

Bu çalışmada cinsiyetlere göre şirketlerde ücret konusunda farklılaşma olup olmadığını test edeceğim ve şirketin büyüklüğüne göre bir farkın olup olmadığına da bakacağım. Şirketlerin büyüklüklerine göre de ücret farklılıkları arasında nasıl dağıldığına regresyon analiziyle bakılacaktır.

^{*20080307}

1.2 Literatür

Dünyadaki hemen hemen bütün ülkelerin ortak problemini oluşturan yoksulluğun temel sebebi kaynakların halk arasında adil dağıtılamaması anlamına gelen gelir eşitsizliği olgusudur. Gelir eşitsizliği ise en çok hakim ataerkil toplumsal cinsiyet rollerinin etkisi altında bırakılan, eğitim seviyesinin ve işgücüne katılımlarının düşük olduğu kadınları olumsuz etkilemektedir. Gelir dağılımı esitsizliği kadınları yoksullastırmakta, isgücüne katılımlarını düsürmektedir(Turgut, 2019). Araştırmada kullanılan verinin gelişmiş ülkeden toplanılması genel dünya ortalamasından yine de az olacaktır. Ancak ülkenin gelişmiş bir ülke olması kadınların işgücü piyasalarında ayrımcılıkla karşılaşmayacağı anlamına gelmemektedir. Her ülkede ayrımcılık farklı alanlarda ve şekillerde olabileceği gibi, her ülkede kadınların ve erkeklerin yaptıkları işler de farklılıklar göstermektedir (Özkan ve Özkan, 2010). Furnham ve Wilson (2011) 294 kişi üzerinde yaptığı deneyde katılımcıların grupdaki diğer kişilerin ücretlerinin tahmin edilmesi istenmiştir. Çıkan sonuca göre genel olarak kişiler diğerlerinin ücretlerini reelden çok daha fazla tahmin etmislerdir. Ancak cinsiyetler bazında bakıldığında önemli ölcüde erkekler icin yapılan tahminlerin tahmincilerin cinsiyeti farketmeksizin daha yüksek olduğu görülmüştür. Yani toplumda erkeklerin daha yüksek ücret aldığı konusuda genel varsayım var. Ancak bu varsayım ve olağan durum yıllar bazında gerçekliğini yitirmektedir. 2018'de ortalama saatlik ücret farkının %17 olduğu görünüyor ancak bu oran 2002 yılında %32'ye eşitti ve yıllar bazında stabil düşüş göstermiştir. Ancak tam bitmesinin bir kaş yıl alacağı görünüyor(Jewell vd., 2020).

2 Kaynakça

- Furnham, A. ve Wilson, E. (2011). Gender differences in estimated salaries: A UK study. The Journal of Socio-Economics, 40(5), 623-630.
- Jewell, S. L., Razzu, G. ve Singleton, C. (2020). Who works for whom and the UK gender pay gap. *British Journal of Industrial Relations*, 58(1), 50-81.
- Özkan, G. S. ve Özkan, B. (2010). Kadın çalışanlara yönelik ücret ayrımcılığı ve kadın ücretlerinin belirleyicilerine yönelik bir araştırma. *Çalışma ve Toplum*, 1(24), 91-104.
- Turgut, A. Ş. (2019). TÜRKİYE'DEKİ GELİR EŞİTSİZLİĞİNİN TOPLUMSAL CİNSİ-YET, KADININ İSTİHDAMI VE KADIN YOKSULLUĞU AÇISINDAN DEĞERLEN-DİRİLMESİ. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(38), 315-329.